

**Profilaktyka, wychowanie
i opieka w szkołach.
Bezpieczeństwo uczniów.**

Mariola Kiełboń – st. wizytator KO w Rzeszowie

Rodzice posyłając swe dzieci do szkoły są przekonani, iż **nic im nie grozi** i w tym czasie **są bezpieczne.**

Aby dziecko mogło rozwijać się prawidłowo musi mieć zapewnione poczucie bezpieczeństwa **w domu i w szkole.**

Do podstawowych regulacji prawnych
w zakresie bezpieczeństwa i higieny
w szkołach zaliczamy:

1. Ustawa o systemie oświaty

2. Ustawa - Prawo oświatowe

3. Karta Nauczyciela

**4. Rozporządzenie Ministra Edukacji
Narodowej w sprawie ogólnych
przepisów bezpieczeństwa i higieny w
szkołach i placówkach publicznych**

4. Rządowe programy

Ustawa Prawo oświatowe

Dyrektor szkoły m.in.:

- 1) **kieruje działalnością szkoły**, sprawuje nadzór pedagogiczny,
- 2) **sprawuje opiekę nad uczniami** oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- 3) **wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa** uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę,
- 4) **wykonuje inne zadania** wynikające z przepisów szczególnych,
- 5) **stwarza warunki do działania** w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły.

Zadania szkoły

Szkoła i placówka, przy prowadzeniu działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych, profilaktycznych **powinna współpracować** z:

- rodzicami, opiekunami prawnymi,
- jednostką samorządu terytorialnego,
- z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym z poradnią specjalistyczną,
- policją, sądem,
- stacjami sanitarno – epidemiologicznymi,
- podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne, o
- środkami doskonalenia nauczycieli itp.

Jak wynika z powyższego szkoła ma prawny obowiązek prowadzenia działań profilaktycznych.

A co w przypadku konieczności szybkiego reagowania w przypadku sytuacji kryzysowych?

Procedury postępowania dorosłych w sytuacji zagrożenia na terenie szkoły - MEN, ORE

wypadek,
pożar,
narkotyki,
alkohol,
terroryzm,
powódź,
zaginięcie ucznia,
agresja
przemoc,
nagła choroba

.....
.....

Reagujemy w sytuacjach
Nadzwyczajnych

<https://bezpiecznaszkola.men.gov.pl/>

Przeciwdziałamy
Uzależnieniom

Bezpieczna szkoła. Zagrożenia i zalecane działania
profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa
fizycznego i cyfrowego uczniów

Procedury postępowania dorosłych w sytuacji zagrożenia na terenie domu

**NIEBIESKA
KARTA**

Jakość podejmowanych dotychczasowych działań szkół - w ocenie NIK

„Profilaktyka narkomanii w szkołach” www.nik.gov.pl

- Zaplanowane i wdrażane przez dyrektorów kontrolowanych szkół działania profilaktyczne były **powierzchowne i nierzetelne.**
- Realizowane działania często **powielano z roku na rok, bez dokonywania oceny ich skuteczności**
- W większości skontrolowanych placówek problematyka narkomanii **nie była uważana za istotną** i dyrektorzy tych jednostek **nie dostrzegali potrzeby większej dbałości o jakość profilaktyki**, stwierdzając niewystępowanie narkotyków na terenie ich szkół.
- Przeczyły temu wyniki badań ankietowych przeprowadzonych przez instytucje zewnętrzne na terenie całego kraju

Działania Podkarpackiego Kuratora Oświaty

- Doskonalenie nauczycieli
- Informacje o zdarzeniach
- Skargi , interwencje
- Komisje dyscyplinarne
- Kontrole doraźne
- Nagrody, wyróżnienia,

Kuratorium Oświaty w Rzeszowie co roku, zgodnie z rozpoznaniem potrzeb, organizuje doskonalenie zawodowe dyrektorów i nauczycieli ze środków wyodrębnionych w budżecie wojewody

W roku **2015** zorganizowano dla **3 248** dyrektorów i nauczycieli **27** form doskonalenia zawodowego na kwotę **304 707, 04 zł.**

Tematy:

Prawo oświatowe dla dyrektorów

Bezpieczeństwo w szkole

Praca z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze

Organizowanie Szkolnych Zespołów Mediacyjnych

Współpraca mediatorów szkolnych z instytucjami wymiaru sprawiedliwości

Otwarta szkoła

W roku **2016** zorganizowano
dla **3 060** dyrektorów i nauczycieli
14 form doskonalenia zawodowego
na kwotę **316 208,29 zł.**

Tematy:

Organizowanie Szkolnych Zespołów Mediacyjnych

Edukacja przedszkolna i szkolna wobec wyzwań migracyjnych

Podkarpacka Regionalna Konferencja Rad Rodziców,

**Ogólnopolska konferencja "Wolontariat - przestrzeń czynienia
dobra"**

W roku **2017** zorganizowano
dla **3075** dyrektorów i nauczycieli
24 form doskonalenia zawodowego
na kwotę **319 366,0 zł.**

Tematy:

Nauczyciel wychowujący do wartości

Życie małych szkół podstawowych na podkarpaciu - od
teorii do praktyki

Szkoła Promująca Zdrowie inwestycją w zdrowie dziecka”

Podkarpacka Debata Rad Rodziców i dyrektorów

Cyberprzemoc

Nadzór pedagogiczny - zalecenia

Raport o wynikach kontroli NIK „Bezpieczeństwo i higiena nauczania w szkołach publicznych”

Ocena organizacji pracy uczniów pod kątem zachowania zasad i higieny pracy umysłowej, zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczniów w szkole w okresie od 1 września 2015 r. do lipca 2016 r.

Wynik kontroli -60 szkół publicznych, w tym 10 szkół z województwa podkarpackiego - „Również działania podejmowane w celu zapewnienia bezpiecznego i higienicznego pobytu uczniów w szkole nie były skuteczne”.

W związku z informacją zobowiązuję dyrektorów szkół i placówek do zapoznania się z raportem Najwyższej Izby Kontroli, dokonania dokładnej analizy sytuacji w nadzorowanych szkołach i uwzględnienia wniosków w planowaniu organizacji i zadań na rok szkolny 2017/2018.

Informacje o zdarzeniach

Na podstawie analizy kart informacji o zdarzeniach z udziałem uczniów, które stanowią zagrożenie zdrowia lub życia stwierdzono, że:

W roku 2014 - najczęściej stanowią bójki, pobicia i agresywne zachowanie wobec nauczycieli i uczniów (11), ciężkie wypadki.(3) Zdarzają się także samobójstwa (3) i próby samobójcze (1).

W 2015 - najczęściej stanowią bójki, pobicia i agresywne zachowanie wobec nauczycieli i uczniów (15), ciężkie wypadki(13). Zdarzają się także samobójstwa (4)

W 2016 - najczęściej stanowią ciężkie wypadki (12), bójki, pobicia i agresywne zachowanie wobec nauczycieli i uczniów (10). Zdarzają się także samobójstwa (2) i próby samobójcze (1).

W 2017- najczęściej stanowią ciężkie wypadki (26), bójki, pobicia i agresywne zachowanie wobec nauczycieli i uczniów (20), agresja na portalach społecznościowych (1). Zdarzają się także samobójstwa (2), próby samobójcze (2) i samookaleczenie (1),.

Skargi

W latach 2011-2015 przeprowadzono 6 kontroli w związku z występowaniem przemocy dorosłego wobec niepełnoletnich uczniów.

W 2016 wpłynęły 4 skargi , w przypadku 3 kontrola potwierdziła występowania przemocy.

W 2017 wpłynęło 5 skarg, w przypadku 4 kontrola potwierdziła występowania przemocy, w 2 przypadkach skierowano sprawę do komisji dyscyplinarnej .

Stwierdzono formy przemocy dorosłego wobec dziecka
- przemoc emocjonalna , przemoc fizyczna

Interwencje

Pisma, prośby, telefon, e- maile, wizyty w Kuratorium rodziców

W 2016 r.

148 pism rodziców , w tym 60 dotyczą zdaniem rodziców negatywnego stosunku dyrektora, nauczyciela wobec ucznia

W 2017

141 pism rodziców , w tym 46 dotyczą zdaniem rodziców negatywnego stosunku dyrektora, nauczyciela wobec ucznia

Reakcja Podkarpackiego Kuratora Oświaty:

- kontrola doraźna,
- zobowiązanie dyrektora do wyjaśnienia sprawy,
- zalecenia,
- mediacje

Komisje dyscyplinarne

Przypadki przemocy nauczycieli wobec uczniów, które były przedmiotem działań Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Wojewodzie Podkarpackim.

W latach 2011-2015 było 14 przypadków

W 2016 r. – 4 przypadki

W 2017 r. – 4 przypadki

Stosowane formy przemocy to:

przemoc fizyczna -szarpanie, popychanie, uderzenie w brzuch, uderzenie w twarz, klapsy, obcięcie włosów, zaklejenie dzieciom ust taśmą klejącą

znęcanie się psychiczne - zastraszanie, ubliżanie, poniżanie, lekceważenie, wyzywanie, obrażanie,

molestowanie,

Program wychowawczo-profilaktyczny

Od 1 września 2017 r.

działalność edukacyjna szkoły określona będzie przez:

- szkolny zestaw programów nauczania
- program wychowawczo – profilaktyczny szkoły.

Dokumenty mają tworzyć spójną całość i muszą uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej.

Program wychowawczo-profilaktyczny

- przygotowany w **oparciu o przeprowadzoną diagnozę** potrzeb i problemów,
- **dostosowany do potrzeb** rozwojowych uczniów,
- obejmujący **treści i działania o charakterze wychowawczym** skierowane do uczniów,
- obejmujący **treści i działania o charakterze profilaktycznym** skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Dzięki wprowadzeniu nowej propozycji szkoły mają możliwość:

- projektowania kompleksowych „własnych” działań wychowawczo - profilaktycznych,

- planowania i projektowania w odpowiedzi na potrzeby swojego środowiska – uczniów, rodziców, nauczycieli.

Bank Dobrych Praktyk

Jest to miejsce, w którym szkoły mogą zamieszczać materiały opisujące doświadczenia szkół, promować sprawdzone rozwiązania oraz upowszechniać zastosowane strategie w szkołach.

Zespół ds. Promocji Zdrowia w Szkole Ośrodka Rozwoju Edukacji na swoich stronach internetowych utworzył

[Bank Dobrych Praktyk.](#)

www

- Mapa Wolontariatu
- Nauczyciel wychowujący do wartości

Rządowy program na lata 2014-2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkołach i placówkach.

Cele szczegółowe:

Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki

Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.

Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży

2014 r.

Liczba podpisanych umów/porozumień- **9**

Środki otrzymane na realizację programu- **297683,41zł**

2015 r.

Liczba podpisanych umów/porozumień- **7**

Środki otrzymane na realizację programu - **233 068,00 zł**

2016 r.

Liczba podpisanych umów/porozumień- **9**

Środki otrzymane na realizację programu- **206 492,00 zł**

Bezpieczna+ - program realizowany w latach 2015-2018.

Celem „Bezpiecznej+” jest przede wszystkim poprawa bezpieczeństwa uczniów, zarówno w szkole, jak i poza nią.

Realizowane w ramach programu obszary:

- **bezpieczne korzystanie z cyberprzestrzeni,**
- **kształtowanie otwartości i budowanie pozytywnego klimatu szkoły – realizacja przez Wojewodę,**
- **poprawę bezpieczeństwa fizycznego w szkołach,**
- **tworzenie warunków do prowadzenia przez powiatowe i miejskie jednostki Państwowej Straży Pożarnej praktycznych zajęć dla dzieci z zakresu bezpieczeństwa przeciwpożarowego.**

W roku 2015

Liczba podpisanych umów/porozumień- 35

Środki otrzymane na realizację programu - **233 068,00 zł**

W roku 2016

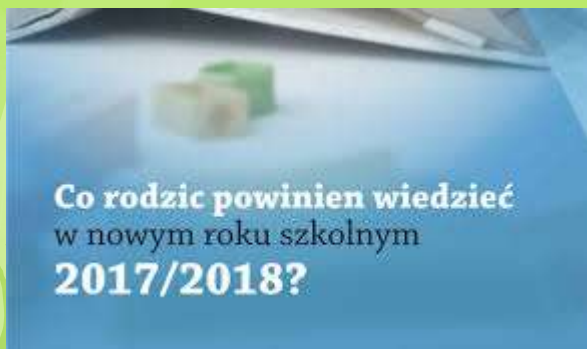
Liczba podpisanych umów/porozumień- 27

Środki otrzymane na realizację programu - **344 040,00 zł**

W roku 2017

Ogłoszony konkurs ofert – 18 kwietnia 2017 r. – do 1 czerwca 2017 składanie wniosków

Środki otrzymane na realizację programu - **343 363,00 zł**

Bezpieczeństwo w Internecie.
Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.

**MERITUM – pismo
Podkarpackiego Kuratora Oświaty**

<http://www.telemagazyn.pl/artykuly/najlepszy-cpunski-triathlon-czyli-lukasz-palkowski-wyrezyserowal-kolejny-kinowy-hit-recenzja-60390.htm>

najlepszy@d poczta.pl

Numery alarmowe

**Kuratoryczny
numer
interwencyjny**
dla uczniów i rodziców
728 832 622

800 12 12 12
Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

Dziękuję za uwagę i zapraszam do współpracy.